

21.03.2022

Dnro 21086/03.04.04.04.10/2021

Savonlinnan kaupunki

Saap. 23/3 2022

DN:o 237/01/011/2017

Asia

Kunnallisvalitus

Valittaja

Jaakko Kupiainen, Savonlinna

Valituksenalainen päätös

Savonlinnan kaupunginvaltuusto 24.5.2021 § 50

Kaupunginvaltuusto on päätöksellään valinnut päätöspöytäkirjasta lähemmin ilmenevät henkilöt kaupunginhallituksen jäseniksi, varajäseniksi ja puheenjohtajiksi 1.6.2021 alkaen valtuustokauden loppuun saakka.

VAATIMUKSET HALLINTO-OIKEUDESSA

Kaupunginvaltuuston päätös on kumottava ja päätöksen täytäntöönpano on kiellettävä.

Valittaja on esittänyt vaatimustensa perusteiksi muun ohella seuraavaa:

Valtuuston päätös on vuoden 2021 kuntavaalien siirtämisestä annetun lain 1 ja 3 §:n vastainen. Asian valmistelussa on jätetty edellä mainitut pykälät huomioimatta, ja valmistelu on perustunut ainoastaan kaupunginvaltuuston 20.5.2019 tekemään päätökseen kaupunginhallituksen valinnasta 31.5.2021 saakka. Vuoden 2017 kuntavaaleissa valittujen valtuutettujen vaalikausi on jatkunut heinäkuun 2021 loppuun saakka, eikä tässä tapauksessa voida kategorisesti noudattaa valtuuston tekemää päätöstä hallituksen toimikauden päättymisestä 31.5.2021. Lainsäädäntö ohittaa kunnallisen päätöksen. Vuoden 2021 kuntavaalien siirtämistä koskevan lain mukaan valtuutetun toimesta tai muusta kunnan luottamustoimesta eroamisesta on ilmoitettava kirjallisesti valtuustolle tai luottamushenkilön valinneelle muulle toimielimelle huhtikuun 2021 loppuun mennessä. Tällaisia ilmoituksia Savonlinnan kaupungissa ei kukaan ole tehnyt. Kaupunginhallitus ei ole myöskään esittänyt muita erityisiä syitä poiketa kuntavaalien siirtämistä koskevan lain 3 §:n säännöksestä, jonka mukaan kunnanhallituksen, tarkastuslautakunnan, muiden lautakuntien ja valiokuntien jäsenet valitaan elokuussa 2021 pidettävässä valtuuston kokouksessa. Kaupunginvaltuusto on siten ylittänyt toimivaltansa ja erottanut

kaupunginhallituksen jäsenet kesken jatkettuna toimikauden ilman lainmukaisia perusteita.

Aloitteen ylimääräisen valtuuston kokouksen koolle kutumisesta on jättänyt 14 valtuutettua. Aloitteen tarkoituksena on ollut kutsua valtuusto käsittelemään kaupunginhallituksen jäsenten valintaa siten, että kaupunginhallituksen kokoonpano vastaa vuoden 2017 kuntavaalien voimasuhteita, jolloin kahden kaupunginhallituksen jäsenen tulevissa vaaleissa edustama Nyt Liike ei ole ollut valtuuston kokoonpanossa. Kaupunginvaltuusto on näin ollen toiminut tarkoitussidonnaisuusperiaatteen, perustuslain ja yhdenvertaisuuslain vastaisesti ja asettanut nämä kaksi kaupunginhallituksen jäsentä heidän poliittisen mielipiteensä vuoksi muihin hallituksen jäseniin nähden eri asemaan ja heidät on erotettu kaupunginhallituksen jäsenyydestä käyttäen hyväksi kaupunginhallituksen uudelleen valintaa.

Asian käsittely hallinto-oikeudessa

Hallinto-oikeus on pyytänyt Savonlinnan kaupunginhallitukselta lausunnon täytäntöönpanon kieltoa koskevaan vaatimukseen 14.7.2021 mennessä, mutta lausumaa ei ole annettu.

Hallinto-oikeus on 15.7.2021 antamallaan välipäätöksellä nro 1472/2021 hylännyt kaupunginvaltuuston valituksenalaisen päätöksen täytäntöönpanon kieltämistä koskevan vaatimuksen.

Savonlinnan kaupunki on antanut valituksen johdosta lausunnon, jossa se on katsonut, että valitus tulee hylätä. Lausunnossa on todettu muun ohella seuraavaa:

Lailla vuoden 2021 kuntavaalien siirtämisestä ei ole kumottu kuntalain 32 §:ää, jonka mukaan valtuusto voi päättää valtuustokautta lyhyemmästä toimikaudesta. Lisäksi laissa ei ole rajattu valtuuston toimivaltaa päätöksellään valita uudelleen kaupunginhallitusta. Lain mukaan valtuuston olisi myös ollut mahdollista todeta, että olemassa oleva hallitus jatkaa valtuustokauden loppuun saakka. Kaupunginvaltuusto on 12.6.2017 valinnut kaupunginhallituksen sekä kaupunginvaltuuston puheenjohtajiston ajalle 12.6.2017–31.5.2019. Tässä päätöksessä on sovellettu kuntalain 32 §:n määräyksiä. Kaupunginvaltuusto on 20.5.2019 §:n 42 kohdalla yksimielisesti valinnut kaupunginhallituksen ja §:n 41 kohdalla kaupunginvaltuuston puheenjohtajiston kuntalain 32 §:n ja hallintosäännön 3 §:n mukaisesti ajalle 4.6.2019–31.5.2021. Edellä mainitun perusteella Savonlinnan kaupunginvaltuuston päätös toimikauden päättymisestä 31.5.2021 on ollut voimassa ja kaupunginhallitus tuli valita uudelleen.

Asian valmistelussa on otettu huomioon Kuntaliiton tulkinta, jonka mukaan valtuuston toimikauden jatkuessa nyt kahdella kuukaudella kuntalaki ei edellytä asian viemistä valtuustoon jatkuvuusperiaatteen (kuntalaki 79 §) vuoksi silloinkaan, kun päätöksessä on mainittu normaalia valtuuston

toimikautta vastaavat päättymispäivät. Valtuusto ei ole 20.5.2019 voinut edes valita toimielimiä pidemmäksi ajaksi, koska se voi valita ne korkeintaan toimikaudekseen. Kaupunginhallituksella ei ole tarvinnut olla kaupunginhallituksen vaalia valmistellessaan valituksessa mainittua erityistä syytä, koska peruste uudelleen valintaan tulee suoraan kuntalain 32 §:stä, hallintosäännön 3 §:stä sekä kaupunginvaltuuston päätöksestä 20.5.2019 § 42. Tätä tukee myös Kuntaliiton tulkinta. Valituksessa esitetyt väitteet tarkoitussidonnaisuuden periaatteen, perustuslain sekä yhdenvertaisuuslain rikkomisesta ovat virheellisiä. Luottamushenkilöiden valinnat tehtiin kaupunginvaltuuston kokouksessa tehtyjen esitysten perusteella yksimielisesti. Valtuustolla on ollut valmistelun pohjalta täysi vapaus valita entinen hallitus jatkamaan tai kuten nyt on tehty, valita uudet jäsenet.

Metsälä ja Puputti ovat oma-aloitteisesti toimittaneet asiaan kirjelmän, jossa he ovat tuoneet esiin muun ohella seuraavaa:

Kaupunginhallituksen vaaliprosessi oli tarkoitushakuinen ja rikkoi perustus- ja yhdenvertaisuuslakia. Valituksenalainen valtuuston päätös rikkoo tarkoitussidonnaisuuden periaatetta, koska hallintoa on käytetty sille vieraaseen tarkoitukseen. *Metsälä ja Puputti* on erotettu kunnallisista luottamustehtävistä vastoin laissa tarkoitettua erottamattomuuden periaatetta kesken toimikauden. Lailla vuoden 2021 kuntavaalien siirtämisestä on jatkettu vaalikautta, mikä ohittaa aiemmat kunnalliset päätökset.

Hallinto-oikeus on antanut *Metsälän ja Puputin* antaman kirjelmän tiedoksi Savonlinnan kaupungille.

Kupiainen on antanut vastineen kaupunginhallituksen lausunnon sekä *Metsälän ja Puputin* kirjelmän johdosta. *Kupiainen* on vastineessaan uudistanut vaatimuksensa Savonlinnan kaupunginvaltuuston päätöksen 24.5.2021 § 50 kumoamisesta ja on lisäksi todennut muun ohella seuraavaa:

Kun eduskunnan toimesta päädyttiin siirtämään kuntavaaleja terveysturvallisuuden kannalta turvallisempaan aikaan ja säädettiin vuoden 2021 kuntavaalien siirtämisestä annettu laki, on koko kunnallisia luottamushenkilöitä koskevaa valintaprosessia arvioitava tältä kannalta. Se, että Savonlinnan kaupunginvaltuusto on 12.6.2017 valinnut kaupunginhallituksen ja valtuuston puheenjohtajiston 31.5.2021 saakka, johtuu juuri normaaliolosuhteista. Nyt poikkeusoloissa ja poikkeuslailla valtuuston ja muiden kunnallisten toimielinten toimikautta on jatkettu heinäkuun 2021 loppuun saakka. Tämän poikkeuslain säännöksen olisi tullut koskea myös Savonlinnan kaupunginhallituksen jäsenten toimikautta.

Kaupunginvaltuusto käytti päätösvaltaansa toiseen tarkoitukseen, mihin se lain mukaan on tarkoitettu, eli erotti asiallisesti kaksi kaupunginhallituksen jäsentä, joiden toimikautta poikkeuslailla oli jatkettu ja jotka lain mukaan ilman erityistä syytä olisivat olleet erottamattomia. Kukaan Savonlinnan luottamushenkilöistä ei ilmoittanut valtuustolle tai muullekaan luottamushenkilön valinneelle toimielimelle huhtikuun 2021 loppuun mennessä luottamustoimestaan eroamisesta. Kaupunginhallitus ei esitystä

tehdessään perustellut mitenkään, miksi vuoden 2021 kuntavaalien siirtämistä koskevan lain säännöksistä tulisi poiketa. Näin ollen luottamushenkilöorganisaation toimesta ei syntynyt tarvetta kaupunginhallituksen jäsenten uudelleen valinnalle, vaan paine synnyttiin poliittisin perustein. Valmisteleva ja esittelevä viranhaltija eivät tuoneet esille perusteita, jotka vuoden 2021 kuntavaalien siirtämisestä annettu laki totesi kunnallisten luottamushenkilöiden vaalikauden jatkamisesta poikkeuksellisen aikana.

HALLINTO-OIKEUDEN RATKAISU

Hallinto-oikeus hylkää valituksen.

Perustelut

Sovelletut säännökset esitöineen

Suomen perustuslain 121 §:n 1 momentin mukaan Suomi jakaantuu kuntiin, joiden hallinnon tulee perustua kunnan asukkaiden itsehallintoon.

Kuntalain 15 §:n 1 momentin mukaan valtuutetut ja varavaltuutetut valtuustoon valitaan kunnassa toimitettavissa kuntavaaleissa. Valtuuston toimikausi on neljä vuotta ja se alkaa vaalivuoden kesäkuun alusta.

Kuntalain 32 §:n 1 momentin mukaan toimielimen jäsenet valitaan valtuuston toimikaudeksi, jollei valtuusto ole päättänyt, että heidän toimikautensa on valtuuston toimikautta lyhyempi, tai jäljempänä toisin säädetä. (– –) Pykälän 2 momentin mukaan kunnanhallituksen, tarkastuslautakunnan, muiden lautakuntien ja valiokuntien jäsenet valitaan kesäkuussa pidettävässä valtuuston kokouksessa.

Kuntalain 93 §:n mukaan kunnanhallituksen on valmistettava valtuustossa käsiteltävät asiat lukuun ottamatta asioita, jotka koskevat valtuuston toiminnan sisäistä järjestelyä taikka jotka 35 §:ssä tarkoitettu tilapäinen valiokunta tai 121 §:ssä tarkoitettu tarkastuslautakunta on valmistellut.

Vuoden 2021 kuntavaalien siirtämisestä annetun lain 1 §:n 1 momentin mukaan vaalilain (714/1998) 144 §:ssä säädetystä poiketen vuoden 2021 kuntavaalien vaalipäivä on sunnuntai 13 päivä kesäkuuta 2021.

Lain 1 §:n 2 momentin mukaan vuoden 2021 kuntavaaleissa valittavien valtuustojen toimikausi alkaa poiketen kuntalain (410/2015) 15 §:n 1 momentissa säädetystä 1 päivänä elokuuta 2021 ja jatkuu toukokuun 2025 loppuun. Vuoden 2017 kuntavaaleissa valittujen valtuustojen toimikausi jatkuu heinäkuun 2021 loppuun. Valtuutettu tai muu kuntalain 69 §:ssä tarkoitettu kunnan luottamushenkilö voi niin halutessaan erota toimestaan kesäkuun 2021 alusta lukien valtuuston toimikauden jatkumisen perusteella. Tällöin varavaltuutettu kutsutaan valtuutetun tilalle jäljellä olevaksi toimikaudeksi ja muuhun luottamustoimeen valitaan uusi henkilö. Valtuutetun

toimesta tai muusta kunnan luottamustoimesta eroamisesta on ilmoitettava kirjallisesti valtuustolle tai luottamushenkilön valinneeille muulle toimielimelle huhtikuun 2021 loppuun mennessä.

Lain 3 §:n 2 momentin mukaan kuntalain 32 §:n 2 momentissa säädetystä poiketen kunnanhallituksen, tarkastuslautakunnan, muiden lautakuntien ja valiokuntien jäsenet valitaan elokuussa 2021 pidettävässä valtuuston kokouksessa.

Hallituksen esityksessä laiksi vuoden 2021 kuntavaalien siirtämisestä (HE 33/2021 vp) todetaan kohdassa 3 Esityksen vaikutukset muun ohessa seuraavaa: ”Esityksellä olisi vaikutuksia perustuslain 121 §:n 1 momentissa tarkoitetun kunnan asukkaiden itsehallinnon toteutumiseen. Kuntalain 15 §:n 1 momentin mukaisesti valtuustojen toimikausi on tasan neljä vuotta ja esityksellä toimikautta pidennettäisiin kolmella kuukaudella. Vastaavasti seuraava valtuustokausi jäisi kolme kuukautta lyhyemmäksi, koska tarkoitus on, että nyt siirrettäviä vaaleja seuraavat kuntavaalit toimitettaisiin säännönmukaisen aikataulun mukaisesti huhtikuussa 2025.” Esityksessä on jaksossa 2 Ehdotetut muutokset ja esityksen tavoitteet todettu lisäksi seuraavaa: ”Samalla ehdotetaan, että nykyisten valtuustojen toimikautta jatkettaisiin elokuun 2021 loppuun ja että siirrettävissä vaaleissa valittavien valtuustojen toimikausi alkaisi syyskuun 2021 alussa ja jatkuisi toukokuun 2025 loppuun. Tähän liittyen ehdotetaan myös, että halutessaan nykyiset valtuutetut ja muut kunnan luottamushenkilöt voisivat saada eron tehtävästään 1.6.2021 lukien, jolloin säännönmukainen kuntavaalikausi loppuu. Valtuutetut asettautuivat vuoden 2017 kuntavaaleissa ehdolle neljä vuotta kestäväan valtuutetun toimeen. Nyt kun toimen kestoa pidennettäisiin kolmella kuukaudella, lienee kohtuullista, että valtuutettu voisi valita, haluaako hän jatkaa toimen hoitamista vai ei. Eroavien tilalle tulisivat varavaltuutetut elokuun 2021 loppuun asti. Vastaavasta menettelystä säädettiin myös silloin, kun kuntavaalien siirto lokakuulta 2016 huhtikuulle 2017 toteutettiin nykyisen kuntalain säätämisen yhteydessä vuonna 2014. Koska valtuustojen toimikausi alkaisi syyskuun alussa, tehtäisiin kunnan toimielinten (kunnanhallitus, lautakunnat ja valiokunnat) valinta valtuuston syyskuussa pidettävässä kokouksessa.”

Muita asiaan liittyviä oikeusohjeita

Kuntalain 34 §:n 1 momentin mukaan valtuusto voi erottaa kunnan, kuntayhtymän ja kuntien yhteiseen toimielimeen valitsemansa luottamushenkilöt kesken toimikauden, jos he tai jotkut heistä eivät nauti valtuuston luottamusta. Erottamispäätös koskee kaikkia toimielimeen valittuja luottamushenkilöitä.

Kuntalakia koskevan hallituksen esityksen (HE 268/2014 vp) 34 §:n 1 momentin yksityiskohtaisten perustelujen mukaan ”pykälän 1 momentissa säädettäisiin nykyistä lakia vastaavasti luottamushenkilöiden erottamisesta kesken toimikauden, jos toimielimen jäsenet tai osa jäsenistä eivät nauti valtuuston luottamusta. Erottamispäätös koski, oikeammin koskisi, kaikkia

toimielimeen valittuja luottamushenkilöitä, jotta uuden toimielimen valinnassa voitaisiin ottaa huomioon suhteellisuusperiaatteen toteutuminen.”

Savonlinnan kaupungin hallintosäännön määräykset

Savonlinnan kaupungin hallintosäännön 3 §:n mukaan kaupunginhallituksessa on yksitoista (11) jäsentä ja jokaisella on henkilökohtainen varajäsen. Kaupunginvaltuusto valitsee kaupunginhallituksen jäsenistä kaupunginhallituksen puheenjohtajan sekä ensimmäisen ja toisen varapuheenjohtajan. Kaupunginhallituksen toimikausi on kaksi (2) vuotta.

Asiassa saatu selvitys

Kaupunginvaltuusto on 20.5.2019 § 42 valinnut kaupunginhallitukseen 11 jäsentä ja 11 henkilökohtaista varajäsentä kaudelle 1.6.2019–31.5.2021 ja valinnut varsinaisista jäsenistä puheenjohtajan sekä ensimmäisen ja toisen varapuheenjohtajan.

Kaupunginhallitus on 17.5.2021 § 200 päättänyt kaupunginjohtajan esityksestä poiketen todeta, että kaupunginvaltuuston 20.5.2019 tekemät valinnat kaupunginhallituksen jäsenistä ja kaupunginvaltuuston puheenjohtajista ovat vuoden 2021 kuntavaalien siirtämisestä annetun lain mukaisesti voimassa, kunnes uusi kaupunginvaltuusto on elokuussa 2021 tehnyt uudet valinnat. Päätöksen valmisteluosiosta ilmenee, että kaupunginjohtaja on esittänyt, että kaupunginhallitus esittäisi edelleen kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto valitsisi kaupunginhallitukseen 11 jäsentä ja 11 henkilökohtaista varajäsentä 1.6.2021 alkavalle kaudelle kuluvan valtuustokauden loppuun ja valitsisi varsinaisista jäsenistä puheenjohtajan sekä ensimmäisen ja toisen varapuheenjohtajan. Enemmistön äänin päätökseksi tulleen päätösesityksen mukaan erityistilanteeseen tehdyllä vaalilailla valtuustokausi on pidennetty kestäämään heinäkuun 2021 loppuun saakka.

Kaupunginhallituksen päätökseen 17.5.2021 § 200 jätetyissä eriävissä mielipiteissä on muun ohella tuotu esiin, että kaupunginvaltuusto on valinnut kaupunginhallituksen 31.5.2021 saakka ja että kaupunginhallitus on päätöksellään ottanut itselleen kaupunginvaltuustolle kuuluvaa valtaa. Kaupunginhallituksessa on kaksi jäsentä sellaisesta poliittisesta ryhmittymästä, jolla ei ollut edellisissä vaaleissa yhtään ehdokasta, eikä se siten saanut kuntavaaleissa yhtään kaupunginvaltuutettua. Kaupunginhallituksella ei siten ole oikeutta estää kaupunginvaltuustoa järjestämästä kaupunginhallituksen vaalia.

Kaupunginhallitus on päätöksellään 20.5.2021 § 208 päättänyt esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto valitsee kaupunginhallitukseen 11 jäsentä ja 11 henkilökohtaista varajäsentä 1.6.2021 alkavalle kaudelle kuluvan valtuustokauden loppuun ja valitsee varsinaisista jäsenistä puheenjohtajan sekä ensimmäisen ja toisen varapuheenjohtajan. Päätöksen selostusosiosta ilmenee, että kaupunginvaltuuston puheenjohtaja on pyytänyt

kuntalain 94 §:n 2 momentin perusteella tehdyn pyynnön johdosta kaupunginhallitusta valmistelemaan kiireellisenä asiana kaupunginvaltuuston 24.5.2021 kokoukseen kaupunginhallituksen vaaliasian. Päätöspöytäkirjasta ilmenee, että asian käsittelyn kuluessa on tehty esittelijän päätösesityksestä poikkeava, kannatettu päätösesitys, jonka mukaan kaupunginhallitus ei tee kaupunginvaltuustolle esitystä kaupunginhallituksen vaalista 1.6.2021 alkaen. Esitystä on päätöspöytäkirjasta lähemmin ilmenevin tavoin perusteltu sillä, että kaupunginhallituksen vaalin toimittamisen on katsottu olevan vuoden 2021 kuntavaalien siirtämisestä annetun lain vastaista.

Oikeudellinen arviointi

Asian valmistelu

Kupiainen on esittänyt valituksessaan, että valtuustolle ratkaistavaksi tuodun asian valmistelu on ollut puutteellista, koska se on perustunut ainoastaan kaupunginvaltuuston 20.5.2019 tekemään päätökseen kaupunginhallituksen valinnasta eikä valmistelussa ole huomioitu vuoden 2021 kuntavaalien siirtämisestä annetun lain säännöksiä.

Hallinto-oikeus toteaa, että valtuuston toimivaltaan kuuluu viime kädessä sen arvioiminen, onko valmistelu ollut riittävää vai haluaako se palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus on valmistellut asian kiireellisenä kaupunginvaltuuston päätettäväksi kaupunginvaltuuston aloitteesta kuntalain 94 §:n 2 momentin mukaisesti. Kaupunginhallitus on käsitellyt valtuustolle tehtävää päätösesitystä kokouksessaan 20.5.2021 (§ 208). Kaupunginhallituksen vaaliin liittyvät vuoden 2021 kuntavaalien siirtämisestä annetun lain säännökset on selostettu keskeisiltä osiltaan kaupunginhallituksen päätöspöytäkirjaan 20.5.2021 kirjatussa vastaesityksessä. Kaupunginhallitus on myös aikaisemmalla päätöksellään 17.5.2021 § 200 katsonut, että kaupunginvaltuuston 20.5.2019 tekemät valinnat kaupunginhallituksen jäsenistä ovat kuntavaalien siirtämisestä annetun lain mukaisesti voimassa, kunnes uusi kaupunginvaltuusto on elokuussa 2021 tehnyt uudet valinnat. Vuoden 2021 kuntavaalien siirtämisestä annetun lain säännökset ovat siten olleet esillä, ja ne on huomioitu asian valmistelussa. Kaupunginvaltuusto on voinut arvioida tehdyn valmistelun riittäväksi. Päätös ei ole syntynyt puutteellista valmistelua koskevalla perusteella virheellisessä järjestyksessä.

Pääasia

Vuoden 2021 kuntavaalien siirtämisestä annetulla lailla on säädetty koronapandemiasta johtuen kevään 2021 kuntavaalien siirtämisestä, minkä johdosta myös keväällä 2021 päättynyttä valtuustokautta on kyseisellä lailla jatkettu kuntalain 15 §:n 1 momentista poikkeavasti heinäkuun 2021 loppuun saakka. Kuntalain 15 §:n 1 momentin mukaan valtuuston toimikausi on neljä vuotta ja se alkaa vaalivuoden kesäkuun alusta.

Kuntalain 32 §:n 1 momentin mukaan toimielimen jäsenet valitaan valtuuston toimikaudeksi, jollei valtuusto ole päättänyt, että heidän toimikautensa on valtuuston toimikautta lyhyempi. Toisin kuin valtuuston toimikauden pituuden osalta, kuntalaki mahdollistaa siten sen, että kunta päättää itsenäisesti toimielintensä jäsenten toimikausien pituudesta. Savonlinnan kaupungin hallintosäännön 3 §:n mukaan kaupunginhallituksen toimikausi on kaksi vuotta, ja tämän mukaisesti kaupunginvaltuusto on päätöksellään 20.5.2019 § 42 valinnut kaupunginhallituksen jäsenet ajalle 1.6.2019–31.5.2021. Kaupunginhallituksen jäseniä ei ole siten nimetty koko valtuuston toimikauden ajaksi, vaan kaupunki on päättänyt tätä lyhyemmästä toimikaudesta kuntalain mukaisesti. Kaupunginhallituksen toimikausi on siten päättynyt hallintosäännön määräysten ja valtuuston päätöksen mukaan 31.5.2021.

Vuoden 2021 kuntavaalien siirtämisestä annetun lain 1 §:ssä säädetään, että kunnan luottamushenkilö voi halutessaan erota toimestaan kesäkuun 2021 alusta lukien valtuuston toimikauden jatkumisen perusteella. Lisäksi saman lain 3 §:n 2 momentissa säädetään kuntalain 32 §:n 2 momentista poiketen, että kunnanhallituksen, tarkastuslautakunnan, muiden lautakuntien ja valiokuntien jäsenet valitaan elokuussa 2021 pidettävässä valtuuston kokouksessa. Vuoden 2021 kuntavaalien siirtämisestä annetussa laissa ei kuitenkaan vastaavasti kuin valtuuston osalta nimenomaisesti säädetä, että muiden kunnan toimielinten toimikausi jatkuisi heinäkuun 2021 loppuun.

Kunnan asukkaiden perustuslaissa turvattuun itsehallintoon on vakiintuneesti katsottu kuuluvan oikeus itse valitsemiinsa hallintoelimiin (PeVM 4/2021 vp, s. 4 ja PeVL 63/2014 vp, s. 2). Vuoden 2021 kuntavaalien siirtämisestä annetussa laissa ei nimenomaisesti säädetä poikkeusta kuntalain 32 §:n 1 momentin mukaisesta kunnalle kuuluvasta mahdollisuudesta päättää itse toimielimiensä toimikausien pituudesta. Kun otetaan huomioon perustuslain 121 §:n 1 momentissa turvattu kunnan asukkaiden itsehallinto, vuoden 2021 kuntavaalien siirtämisestä annettua lakia ei voida tulkita tavalla, joka rajoittaisi perustuslailla turvattua kunnan asukkaiden itsehallintoa lailla selkeästi säädettyä enempää.

Savonlinnan kaupunginhallituksen toimikausi on kaupungin hallintosäännön ja valtuuston päätöksen perusteella päättynyt 31.5.2021. Tähän nähden ja ottaen huomioon perustuslaissa turvattu kunnan itsehallinto ja se, ettei vuoden 2021 kuntavaalien siirtämistä koskevalla lailla ole nimenomaisesti jatkettu kunnan muiden toimielinten kuin valtuuston toimikautta ja ettei lailla ole rajattu kunnan mahdollisuutta päättää itse kaupunginhallituksen toimikauden pituudesta, ei kaupunginvaltuuston päätöstä 24.5.2021 § 50 voida pitää vuoden 2021 kuntavaalien siirtämisestä annetun lain vastaisena.

Kun otetaan huomioon kuntalain 34 §:n 1 momentin perustelut ja kuntalain 105 §:n 2 momentti, jotka ilmentävät osaltaan suhteellisuusperiaatteen toteutumista toimielinten kokoonpanojen valinnassa, ei kaupunginvaltuuston päätöstä voida pitää myöskään tarkoitussidonnaisuuden periaatteen vastaisena sillä valittajan esittämällä perusteella, että kaupunginhallituksen kokoonpanon

on mahdollisesti tavoiteltu vastaavan vuoden 2017 kuntavaalien voimasuhteita.

Asiassa on ollut kysymys kaupunginhallituksen valinnasta sen toimikauden päätyttyä, eikä kaupunginhallituksen tai luottamushenkilöiden erottamista koskevasta asiasta. Siten asiassa eivät tule arvioitaviksi kaupunginhallituksen tai luottamushenkilön erottamista koskevat säännökset. Kaupunginvaltuuston päätöksen ei voida katsoa olevan tarkoitussidonnaisuuden periaatteen, yhdenvertaisuuslain eikä perustuslain vastainen valituksessa esitetyillä perusteilla. Kaupunginvaltuusto on voinut harkintavaltansa nojalla valita uuden kaupunginhallituksen edellisen kaupunginhallituksen toimikauden päätyttyä.

Johtopäätös

Kaupunginvaltuuston päätös 24.5.2021 § 50 ei ole valituksessa mainituilla perusteilla syntynyt virheellisessä järjestyksessä, eikä se ole muutoinkaan lainvastainen.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut
Kuntalaki 39 § 2 kohta ja 135 §

Muutoksenhaku

Kuntalain 142 §:n 1 momentin mukaan tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusosoitus on liitteenä (kunnallisvalitus).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Jukka Hartikainen, Marika Turunen ja Sanna Tuunanen.

Esittelijä Toni Nykänen

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös	Jaakko Kupiainen, postitse antopäivänä
Oikeudenkäyntimaksu	260 euroa (Oikeudenkäyntimaksua koskeva oikaisuvaatimusohje on tämän päätöksen liitteenä.)
Jäljennös	Savonlinnan kaupunginvaltuusto / kaupunginhallitus, postitse antopäivänä Kunnan on kuntalain 142 §:n mukaan viipymättä julkaistava ilmoitus tästä päätöksestä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.
Tiedoksi	Seija Puputti, postitse antopäivänä Sanna Metsälä, postitse antopäivänä

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeää saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä**, sitä päivää lukuun ottamatta.

Jos päätöksestä valitetaan kunnan jäsenelle taikka kuntayhtymän jäsenkunnalle tai sen jäsenelle kuuluvan valitusoikeuden nojalla, valitusaika lasketaan siitä päivästä, jolloin ilmoitus päätöksestä on julkaistu kunnan, kuntayhtymän tai asianomaisten kuntien yleisessä tietoverkossa.

Jos päätös on annettu asianosaiselle erikseen tiedoksi, valitusaika luetaan kuitenkin tiedoksisaannista. Vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon kirjeitse tavallisena tiedoksiantona lähetetystä päätöksestä seitsemäntenä päivänä päätöksen lähettämisestä, jollei vastaanottaja näytä tiedoksisaannin tapahtuneen tätä myöhemmin.

Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on vastaanotettu. Tiedoksisaantipäivän osoittaa vastaanottotodistus, saantitodistus tai tiedoksiantotodistus. Sijaistiedoksiannossa tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä (sähköpostitse tai sähköisen asiointipalvelun kautta), jollei muuta näytetä. Sähköisen asiointipalvelun kautta todisteellisesti tiedoksi saadun päätöksen tiedoksisaantipäivä on päätöksen noutamispäivä asiointipalvelusta.

Viranomaisen tietoon asiakirjan katsotaan kuitenkin tulleen kirjeen tai sähköisen viestin saapumispäivänä.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite:	Korkein hallinto-oikeus, PL 180, 00131 Helsinki
Sähköposti:	korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Käyntiosoite:	Paasivuorenkatu 3, 00530 Helsinki
Puhelin:	029 56 40200
Faksi:	029 56 40382
Aukioloaika:	arkipäivisin klo 8.00 – 16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

KORKEIMMAN HALLINTO-OIKEUDEN PÄÄTÖKSESTÄ PERITTÄVÄ OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Muutoksenhakuasian käsittelystä korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritään 530 euron suuruinen oikeudenkäyntimaksu.

Oikeudenkäyntimaksua ei peritä yksityishenkilön vireille panemissa sosiaalihuoltolaissa (1301/2014) eikä terveydenhuoltolaissa (1326/2010) tarkoitettua palvelua tai etuutta koskevissa asioissa, lastensuojelulain (417/2007) mukaisissa asioissa, lukuun ottamatta mainitun lain 16 c §:ssä tarkoitettuja, kuntien keskinäisiä korvauksia koskevia asioita, yksityishenkilön vireille panemissa ulkomaalaislain (301/2004) mukaisissa kansainvälistä suojelua koskevissa asioissa, mielenterveyslain (1116/1990) mukaisissa asioissa eikä asioissa, joiden käsittely on muualla laissa säädetty maksuttomaksi.

Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos korkein hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi. Veroasiassa annettua ennakkoratkaisua koskevassa muutoksenhakuasiassa maksu kuitenkin peritään riippumatta lopputuloksesta. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä oikeusapulain (257/2002) nojalla käsittelymaksuista vapautetuilta.

Tuomioistuinmaksulaki (1455/2015).

